

การประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 8

The 8th National Conference on
Community Management Network
for Sustainable Development

[องค์กรไม่แสวงหากำไร กกับการพัฒนาที่ยั่งยืน]

รายงานสืบเนื่อง

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการคัดเลือกบทความและตรวจทาน
เอกสารและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 8

➤ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการคัดเลือกบทความและตรวจทานเอกสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิตะกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทินันท์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.จตุพร เพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.อัปดุลเลาะ เจ๊ะหลง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

➤ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิตะกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ตันตระกูล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุดา ภู่อ่าง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.ปริวิทย์ ไวทยาชีวะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.ปรรณกร แก้วรามุข

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.สงเสริม แสงทอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศราพร พรหมนิมิตกุล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจรรย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ ดร.จรรยาบรรณ สุธรรมมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์วันชัย เจือบุญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทินันท์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.ธิตีพัทธ์ บุญปก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.พิชามณูชู้ บุญสิทธิ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.อัปดุลเลาะ เจ๊ะหลง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาจารย์แทนพันธ์ เสนะพันธุ์ บัวใหม่

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ห้องที่ 8 ห้องเรียน LA 207 อาคารเรียนชั้น 2 คณะศิลปศาสตร์

ที่	เวลา	ผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง
1	13.00-13.20 น.	จิรัชญา ศรีลา ชาคริยา ภัทรกวินวงศ์ สวรรณยา ธรรมอภิพล	ความรู้และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	13.20-13.40 น.	วิลาวัลย์ เอมครุฑ ศิริวรรณ ยางน้อย จรรยาบรรณ สุธรรมมา	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
3	13.40-14.00 น.	รุ่งทิพย์ เสริมสกุลธีรภาพ ณัฐกานต์ คลองน้อย ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	ระบบการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
4	14.00-14.20 น.	ปรีชญา อินทฤทธิ์ หทัยชนก ทองเอม วันชัย เจือบุญ	ชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบขยะเหลือศูนย์ (zero waste) กรณีศึกษาชุมชนบ้านในดง (หนองควาย) หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านในดง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
พักรับประทานอาหารว่าง (14.20-14.40 น.)			
5	14.40-15.00 น.	ชินดนัย มั่งมี บัณฑิต กองเกิด รชกร วชิรสิโรตม	การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเกษตรกรปลูกมะม่วง กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองไทรวัลย์ ตำบลศาลาล้อย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
6	15.00-15.20 น.	กัญญารัตน์ ถมทอง อินทิรา นิลดำ สวรรณยา ธรรมอภิพล	การดำเนินงานของเทศบาลเมืองหัวหินสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

สารบัญ (ต่อ)

แนวทางการสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพของเกษตรกรผู้ปลูกอะโวคาโดบ้านแม่ชนิดเหนือ ตำบลบ้านปาง อำเภอดงจังหวัดเชียงใหม่	460
(สโรชา ทิพย์ปะละ และธงชัย ภูวนาถวิจิตร)	
วัดกับการกระจายโอกาสสู่ชุมชน กรณีศึกษา : วัดไร่ขิงพระอารามหลวง อำเภอสภาพาน จังหวัดนครปฐม	471
(ปวันรัตน์ ดอกไม้งาม พรนภา ขอห้อมกลาง และจรรยาพรธ สุธรรมมา)	
สถานภาพของภิกษุณีเถรวาทในสังคมไทย กรณีศึกษาอารามภิกษุณีนิโรธาราม ตำบลดอยแก้ว อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	480
(ธนัชพร จงอานนท์ และส่งเสริม แสงทอง)	
คุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดท้ายยอ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	489
(ธนภัทร ตุกหล่อ ชูเกียรติ ผมงาม และเอมอร เจียรมาศ)	
กระบวนการช่วยเหลือเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้	499
(อิรฟาน เจ๊ะอบง และอับดุลเลาะ เจ๊ะหลง)	
ห้องที่ 8 ห้องเรียน LA 207 อาคารเรียนชั้น 2 คณะศิลปศาสตร์	
ความรู้และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน	511
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
(จิรัชญา ศรีลา ซาครिया ภัทธกวินวงศ์ และสวรรยา ธรรมอภิพล)	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	522
(วิลาวัลย์ เอมครุฑ ศิริวรรณ ยางน้อย และจรรยาพรธ สุธรรมมา)	
ระบบการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม	533
(รุ่งทิพย์ เสริมสกุลธีรภาพ ณิชฎานต์ คลองน้อย และศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว)	
ชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบขยะเหลือศูนย์ (zero waste) กรณีศึกษาชุมชนบ้านในดง (หนองควาย) หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านในดง อำเภอท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี	542
(ปรีชญา อินทฤทธิ์ หทัยชนก ทองเฒ และวันชัย เจือบุญ)	
การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเกษตรกรปลูกมะม่วง กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองไพรวัลย์ ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	553
(ชินदनัย มั่งมี บัณฑิต กองเกิด และรชกร วชิรสิโรตม)	
การดำเนินงานของเทศบาลเมืองหัวหินสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	566
(กัญญารัตน์ ถมทอง อินทิรา นิลดำ และสวรรยา ธรรมอภิพล)	
ห้องที่ 9 ห้องเรียน LA 306 อาคารเรียนชั้น 3 คณะศิลปศาสตร์	
พฤติกรรมและความเชื่อของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาสักการะท้าวเวสสุวรรณ วัดจุฬามณี จังหวัดสมุทรสงคราม	577
(ศิริลักษณ์ สุวนิชกุล อาทิตยา สังข์ทอง และนรินทร์ สังข์รักษา)	
แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวในยุค New Normal ของ Generation Y ในกรณีศึกษากรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน	589
(วิไลวรรณ ทองนาค จุฑาทิพย์ จงจัดกลาง และจรรยาพรธ สุธรรมมา)	

ห้องที่ 8 ห้องเรียน LA 207 อาคารเรียนชั้น 2 คณะศิลปศาสตร์

ที่	เวลา	ผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง
1	13.00-13.20 น.	จิรัชญา ศรีลา ชาคริยา ภัทรกวินวงศ์ สวรรณยา ธรรมอภิพล	ความรู้และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	13.20-13.40 น.	วิลาวัลย์ เอมครุฑ ศิริวรรณ ยางน้อย จรรยาบรรณ สุธรรมมา	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
3	13.40-14.00 น.	รุ่งทิพย์ เสริมสกุลธีรภาพ ณัฐกานต์ คลองน้อย ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	ระบบการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
4	14.00-14.20 น.	ปรีชญา อินทฤทธิ์ หทัยชนก ทองเอน วันชัย เจือบุญ	ชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบขยะเหลือศูนย์ (zero waste) กรณีศึกษาชุมชนบ้านในดง (หนองควาย) หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านในดง อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี
พักรับประทานอาหารว่าง (14.20-14.40 น.)			
5	14.40-15.00 น.	ชินดนัย มั่งมี บัณฑิต กองเกิด รชกร วชิรสิโรตม	การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเกษตรกรปลูกมะม่วง กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองไทรวัลย์ ตำบลศาลาลัย อำเภอสสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
6	15.00-15.20 น.	กัญญารัตน์ ถมทอง อินทิรา นิลดำ สวรรณยา ธรรมอภิพล	การดำเนินงานของเทศบาลเมืองหัวหินสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ความรู้และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

จิรัชญา ศรีลา¹
ชาคริยา ภัทรกวินวงศ์²
สวรรยา ธรรมอภิพล³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การรับรู้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ (2) พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาได้ค่า IOC เท่ากับ 1 นำไปเก็บนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด จำนวน 211 คน เก็บได้จริงจำนวน 187 คน (ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามโดยใช้สถิติร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปและนำเสนอผลการศึกษารูปแบบของการพรรณนาความ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.73 กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 44.39 และรายได้จากผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 55.61 (2) ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า จากสื่อโซเชียลมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์และจุดซื้อสินค้า ร้อยละ 95.72, 59.35 และ 54.01 ตามลำดับ (3) ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่อยู่ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.08 อยู่ในระดับน้อย เพียงร้อยละ 2.13 (4) พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 โดยพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 และการใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความแข็งแรงคงทนเพื่อให้สามารถใช้งานได้ยาวนาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 และ 2.60 ตามลำดับ (อยู่ในระดับมาก) ในขณะที่พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่มีส่วนประกอบของสารเคมี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 (อยู่ในระดับปานกลาง) และ (5) ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ 1.ด้านราคา ค่อนข้างแพงเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าทั่วไป 2.ด้านช่องทางการเข้าถึงสินค้าและคุณภาพสินค้า ไม่ได้มีวางขายตามร้านสะดวกซื้อทั่วไปและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่ยอมรับ 3.ด้านความคงทนแข็งแรง น้อยกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป และ 4.ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ

คำสำคัญ : ความรู้, พฤติกรรม, ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ ผศ.ดร., คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*ผู้นิพนธ์หลัก; E-mail address: pnjw987.22@gmail.com, 28thirdx@gmail.com

Knowledge and Usage Behavior on Environmentally Friendly Products of Students in Community Management Program, Faculty of Management Science, Silpakorn University

Chiratchaya Srila¹

Chakiya Pattarakawinwong²

Sawanya Thammaapipon³

ABSTRACT

The objective of this research was to study (1) knowledge on environmentally friendly products of student in community management program, , Faculty of Management Science, Silpakorn University and (2) study usage behavior on environmentally friendly products of students in community management program, Faculty of Management Science, Silpakorn University. Data was collected by using a questionnaire which was tested an IOC= 1. Population was 187 students. Data was analyzed using statistics of percentage, frequency, and standard deviation. Summarize and present the results of the study in the form of a descriptive narrative.

The results of the study (1) General information of the sample showed that the majority were female, 72.73%, year 3, 44.39%, and income 5,000-10,000 baht/month, 55.61%. (2) It was found that from social media the most, followed by television and shopping points, 95.72 %, 59.35 %, and 54.01 %, respectively, (3) knowledge on environmentally friendly products of students was mostly high, 78.09 %. (4) usage behavior on environmentally friendly products of students was moderate, with an average of 2.40 %. It is the use of electrical appliances with fiber 5 saving labels and the use of products or goods that are durable in order to be able to use them cost-effectively and for a long time. Mean 2.78 and 2.60 respectively (at a very high level), while the least average environmentally friendly product behavior was products do not contain chemicals, with an average of 2.06 (moderate) and (5) Barriers to using environmentally friendly products include: 1. price, relatively expensive when comparing general products, 2. access channels and product quality. It is not sold at convenience stores and the quality of the products is not accepted 3. the durability is stronger than the general product and 4. the informational aspect about environmental issues in Thailand is relatively small compared to other information.

Keywords: Knowledge, Usage Behavior, Environmentally Friendly Products

¹ Student, Community Management Program, Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi IT Campus

² Student, Community Management Program, Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi IT Campus

³ Asst. Prof.Dr, Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi IT Campus

*Corresponding author; *E-mail address:* pnjw987.22@gmail.com, 28thirdx@gmail.com

บทนำ

ผู้บริโภคในยุคปัจจุบันสามารถเลือกสินค้าต่าง ๆ เพื่อนำไปอุปโภคหรือบริโภคได้อย่างง่ายดายมากยิ่งขึ้น เพราะการเข้าถึงของอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี อีกทั้งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลต่อชีวิตประจำวันที่ไม่สามารถเลือกซื้อสินค้าและบริการได้ด้วยตนเอง และเพราะสถานการณ์โควิด - 19 ที่ส่งผลทำให้เกิดเรื่องของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ ภายในประเทศทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก อีกทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจนั้นย่ำแย่ ทำให้เกิดความเครียดจนส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายหรือเลือกซื้อสินค้าเพื่อระบายความเครียด

ปัจจัยข้างต้นที่ทำให้เกิดปัญหาการบริโภคของประเทศไทยที่พุ่งเพื่อย เพราะการซื้อสินค้าที่ง่ายขึ้นทำให้เกิดความตระหนักในทุกการซื้อ รวมทั้งผลกระทบที่จะตามมาชยะจากการใช้บริการเดลิเวอรี่ที่เกิดขึ้นในช่วงล็อกดาวน์นั้นเป็นอีกปัญหาหนึ่งนอกเหนือจากสถานการณ์โควิด - 19 ในช่วงนั้น กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) รายงานว่าช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่รัฐบาลขอความร่วมมือให้ประชาชนอยู่บ้านและสั่งปิดสถานประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อการติดต่อของโรคนั้น ปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งจากบริการเดลิเวอรี่ เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนหน้าถึง 15% คือจากวันละ 5,500 ตัน เป็น 6,300 ตันต่อวัน เนื่องจากวิถีชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนไป

ถึงแม้สื่อต่าง ๆ จะมีช่องทางมากมาย แต่กลับสวนทางกับการรับรู้ข่าวสารหรือข้อมูล ประชาชนในประเทศไทยนั้นมักไม่ได้รับข้อมูลเท่าที่ควร การรายงานข่าวนั้นจะรายงานเฉพาะในเรื่องที่กำลังเป็นประเด็น กระแสสังคม แต่กลับเรื่องสิ่งแวดล้อมนั้นข่าวสารเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อมมักไม่ได้รับการเผยแพร่ หรือมีเพียงผู้ที่สนใจเท่านั้นจึงจะขวนขวายหาข้อมูลเอง

นโยบายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ดังปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 5 เรื่องยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ในยุทธศาสตร์ที่ 4 เรื่องการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อผลักดันการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก SDGs (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561)

จากงานวิจัยของสุจิตรา จงสวัสดิ์ และคณะ (2561) แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของภาครัฐและความรู้ความเข้าใจในปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยหากมีการสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้นและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จะส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจในปัญหาสิ่งแวดล้อม จึงเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ดี

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน ชั้นปีที่ 1-4 เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อันเป็นการผลักดันพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 211 คน เนื่องจากจำนวนประชากรทั้งหมดมีจำนวนไม่มากผู้วิจัยจึงเก็บจำนวนประชากรทั้งหมด 211 คน โดยจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 21 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 40 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 85 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 65 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ข่าวสาร แนวคิดทฤษฎีความรู้ แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมมนุษย์ แนวคิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ บทความวิจัย ฐานข้อมูลระบบสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมากำหนดประเด็นและแนวทางการศึกษา และดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองกับนักศึกษาแต่ละชั้นปี และรอรับแบบสอบถามคืน หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปลงรหัส และเพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษา

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ จำนวน 3 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ จำนวน 8 ข้อคำถาม ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบตามระดับการปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อคำถาม และส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 1 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ (อภิญา กิจเกิดแสง, 2561) และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.64 และนำไปเก็บกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และร้อยละ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และร้อยละ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแบ่งระดับพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ของพลอยระดา ภูมิและคณะ (2559) 3 ระดับ ได้แก่

ค่าคะแนนระหว่าง 2.51-3.00 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาก

ค่าคะแนนระหว่าง 1.51-2.50 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปานกลาง

ค่าคะแนนระหว่าง 1.00-1.50 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

แบบสอบถามส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำแนกประเด็นตามวัตถุประสงค์และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน จากจำนวน 211 คน (จำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมด) วิเคราะห์ด้วยสถิติแจกแจงความถี่และร้อยละ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	36	19.25
หญิง	136	72.73
เพศทางเลือก/ไม่ระบุเพศ	15	8.02
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	19	10.16
ชั้นปีที่ 2	21	11.23
ชั้นปีที่ 3	83	44.39
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	64	34.22
3. รายได้เฉลี่ยที่ได้รับจากผู้ปกครอง (บาท/เดือน)		
น้อยกว่า 5,000	60	32.09
5,000 - 10,000	104	55.61
10,001 ขึ้นไป	23	12.30

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่า

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 และเพศทางเลือก/ไม่ระบุเพศ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 ตามลำดับ

ชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 44.39 รองลงมาคือศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 34.22 และศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.23 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 5,000 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 55.61 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 32.09 และมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 10,001 ขึ้นไป /เดือน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน จากจำนวน 211 คน (จำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมด) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentages) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การรับรู้ข่าวสาร	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ลำดับ
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
สื่อโทรทัศน์	111	59.35	2
จุดซื้อสินค้า เช่น ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า ฯลฯ	101	54.01	3
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ใบปลิวป้ายโฆษณา และโปสเตอร์	70	37.43	4
บุคคลในครอบครัว	21	11.22	7
ครู อาจารย์	66	35.29	5
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน	41	21.92	6
สื่อโซเชียล	179	95.72	1
Facebook	132	70.58	
Instagram	130	69.51	
Youtube	65	34.75	
Line	34	18.18	
Twitter	79	42.24	
Tiktok	57	30.48	
เว็บเพจ/เว็บไซต์	27	14.43	
อื่น ๆ โปรดระบุ (รู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว)	1	0.53	8

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากสื่อโซเชียลมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 95.72 (ซึ่งช่องทางของสื่อโซเชียลที่เข้าถึงมากที่สุดคือ Facebook Instagram และ Twitter คิดเป็นร้อยละ 70.58, 69.51 และ 42.24 ตามลำดับ) รองลงมาเป็นอันดับที่สอง คือ จากสื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 59.35 และอันดับที่สามจากจุดซื้อสินค้า เช่น ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อห้างสรรพสินค้า ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 54.01 ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน จากจำนวน 211 คน (จำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมด) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentages) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

คะแนน	ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่าร้อยละ 80 (8-10 คะแนน)	ความรู้มาก	146	78.08
มากกว่าร้อยละ 60-79 (6-7.9 คะแนน)	รูปร่างกลาง	37	19.79
น้อยกว่าร้อยละ 60 (1-5 คะแนน)	รูปร่างน้อย	4	2.13
ค่าเฉลี่ย = 8.4			

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับมาก จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 78.08 รองลงมาคือมีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79 และมีเพียง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 ที่มีความรู้อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 8.4

เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถามข้อที่ 1 “ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผลิตมาจากวัตถุดิบที่ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า หรือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเลย” มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ถูกต้องเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ เป็นจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 95.72 ในขณะที่คำถามข้อที่ 5 “ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีสัญลักษณ์ประหยัดไฟเบอร์ 5 จัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ไม่ถูกต้องมากที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่น ๆ เป็นจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 17.64

พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน จากจำนวน 211 คน (จำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมด) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแบ่งระดับพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ของพลอยะระตา ภูมิและคณะ (2559) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

คำถาม	ระดับความถี่ในการปฏิบัติ			ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับพฤติกรรม
	3	2	1			
1. ท่านเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานในการใช้ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5	149 (79.67)	36 (19.25)	2 (1.06)	2.78	0.43	มาก
2. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีสัญลักษณ์ฉลากเขียว	91 (48.66)	83 (44.38)	13 (6.95)	2.41	0.61	ปานกลาง
3. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่มีส่วนประกอบของสารเคมี เช่น เสื้อย้อมสีธรรมชาติ ฯลฯ	47 (25.13)	105 (56.14)	35 (18.71)	2.06	0.66	ปานกลาง
4. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีสัญลักษณ์รีไซเคิล	90 (48.12)	86 (45.98)	11 (5.88)	2.42	0.60	ปานกลาง
5. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความแข็งแรงคงทน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและยาวนาน	120 (64.17)	61 (32.62)	6 (3.20)	2.60	0.55	มาก
6. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด เช่น พลาสติกย่อยสลายได้ หรือ Bio - degradable Plastic หรือ พลาสติกรีไซเคิลได้	87 (46.52)	87 (46.52)	13 (6.95)	2.39	0.61	ปานกลาง
7. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีส่วนในการช่วยลดการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลือง เช่น การใช้กระดาษรีไซเคิล การใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกรีไซเคิล เป็นต้น	91 (48.66)	82 (43.85)	14 (7.48)	2.41	0.62	ปานกลาง
8. ท่านใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ง่ายในการจัดการซากผลิตภัณฑ์หลังการใช้งาน เช่น สามารถนำไปขายยังร้านรับซื้อของเก่า สามารถนำไปทิ้ง/คืนยังจุดรับซากผลิตภัณฑ์ ฯลฯ	85 (40.45)	85 (45.45)	17 (9.09)	2.36	0.64	ปานกลาง
9. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มาจากธรรมชาติและไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ภาชนะที่ทำจากวัสดุทางการเกษตรย่อยสลายได้ง่าย เช่น แก้วกระดาษ หลอดกระดาษ ถุงกระดาษ ถุงผ้า เป็นต้น	91 (48.66)	86 (45.98)	10 (5.34)	2.43	0.59	ปานกลาง

คำถาม	ระดับความถี่ในการปฏิบัติ			ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับพฤติกรรม
	3	2	1			
10. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานสะอาด เช่น หลอดไฟ นาฬิกา เครื่องคิดเลขพลังงานแสงอาทิตย์ ฯลฯ ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ทำให้เกิดโลกร้อนและมลพิษ	71 (37.96)	77 (41.17)	39 (20.85)	2.17	0.74	ปานกลาง
รวม				2.40		ปานกลาง

จากตารางที่ 4 อธิบายได้ว่าพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 โดยมีพฤติกรรมการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 และพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความแข็งแรงคงทนเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและยาวนาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.78 และ 2.60 ตามลำดับ ในขณะที่พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่มีส่วนประกอบของสารเคมี เช่น เสื้อย้อมสีธรรมชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 (อยู่ในระดับปานกลาง)

ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง มี 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ด้านราคา เนื่องจากราคาของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมราคาค่อนข้างแพงเมื่อเปรียบเทียบกับราคาของผลิตภัณฑ์หรือสินค้ารูปแบบเดียวกันแต่ไม่ได้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เครื่องปรับอากาศ ฯลฯ (2) ด้านช่องทางการเข้าถึงสินค้าและความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้า เนื่องจากผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นสินค้าที่เป็นที่สนใจสำหรับกลุ่มเฉพาะที่เป็นนักอนุรักษ์นิยม จึงไม่ได้มีวางขายตามร้านสะดวกซื้อทั่วไป เช่น ครีมน้ำยา ยาสระผม น้ำยาล้างจาน ฯลฯ ประกอบกับความเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับ (3) ด้านความคงทน เกิดจากผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีความแข็งแรง คงทนน้อย และมีการใช้งานที่ยากกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป เช่น หลอดกระดาศาษาขณะชานอ้อย เป็นต้น และ (4) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจและสังคม และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง ทำให้ไม่เห็นถึงความสำคัญและความตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมและปัญหาสิ่งแวดล้อม

สรุปและอภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.73 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 44.39 และมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 5,000-10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 55.61

การรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากสื่อโซเชียลมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 (โดยเฉพาะจาก Facebook Instagram และ Twitter) รองลงมาเป็นอันดับที่สอง คือ จากสื่อโทรทัศน์ และจุดซื้อสินค้าตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของศิริพล เจริญวิจิตร และศุภมณฑา สุภานันท์ (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและปัจจัยการสื่อสารที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของผู้บริโภค กรณีศึกษาศูนย์การค้าส่ง เดอะฮับ รัชสิด จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริโภคที่มีอายุ 21-30 ปี ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารของเดอะฮับ รัชสิด ผ่านทางสื่อป้ายโฆษณาและโปสเตอร์ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยในครั้งนี้ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักศึกษาที่กำลังอยู่ชั้นปีที่ 3 อายุ 20-21 ปี ซึ่งรับทราบข้อมูลข่าวสารจากสื่อโซเชียลมากที่สุด

ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับมาก มากถึงร้อยละ 78.08 โดยมีเพียงร้อยละ 2.13 ที่มีความรู้อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 8.4 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในหลักสูตรการจัดการชุมชนแผนการเรียนตลอด 4 ชั้นปี มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก ตลอดจนกิจกรรมเสริมประสบการณ์รายวิชาและนอกรายวิชา จึงทำให้นักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจากข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อคำถาม พบว่า คำถามข้อที่ 1 “ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผลิตมาจากวัตถุดิบที่ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า หรือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเลย” มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ถูกต้องเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 95.72 นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่รู้ว่าผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตมาจากวัตถุดิบที่ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า หรือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเลย ในขณะที่คำถามข้อที่ 5 “ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีสัญลักษณ์ประหยัดไฟเบอร์ 5 จัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ไม่ถูกต้องมากที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 17.64 นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบ/ไม่รู้ว่าสินค้าที่มีสัญลักษณ์ประหยัดไฟเบอร์ 5 จัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อ (1) กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 อยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมข้ออื่นๆ อาจเป็นผลมาจากการที่บริษัทผู้ผลิตสินค้ามีการผลิตสินค้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดไฟเบอร์ 5 ที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่หลากหลายประเภท เช่น เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น โทรทัศน์ ฯลฯ จึงเป็นทางเลือกให้แก่บริโภคในการเลือกใช้สินค้า ประกอบกับผู้บริโภคเองก็มีความต้องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดไฟเบอร์ 5 เพราะต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทเดียวกัน แต่ไม่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของระพีพรรณ พิริยะกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานและมาตรการส่งเสริมการที่พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ที่ประชาชนไม่เลือกอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 คือ เหตุว่ามียาค่าไม่คุ้มกับการลงทุน อีกทั้งอาจไม่ได้ใช้อุปกรณ์นั้นบ่อยครั้ง จึงไม่ห่วงเรื่องความสิ้นเปลืองพลังงาน และประชาชนไม่มั่นใจว่าอุปกรณ์ที่ติดป้ายประหยัดพลังงานจะประหยัดพลังงานได้จริง

ในขณะที่พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ (3) การใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่มีส่วนประกอบของสารเคมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 (อยู่ในระดับปานกลาง) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์หรือสินค้าในชีวิตประจำวันโดยส่วนใหญ่ก็มีมีส่วนประกอบของสารเคมีหรือสารสังเคราะห์ทางเคมี เช่น สารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของสารซักล้างทำความสะอาด จำพวกน้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ ผงซักฟอก ฯลฯ ที่หลีกเลี่ยงในการใช้ได้ค่อนข้างยาก ประกอบกับสินค้าประเภทเดียวกันที่ผลิตจากสารธรรมชาติหาซื้อได้ยากหรือคุณภาพที่ยังไม่ได้เป็นที่ยอมรับหรือเป็นมาตรฐาน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่มีส่วนประกอบของสารเคมี มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับระพีพรรณ ศิริคานนท์ (2556) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความเห็นว่าเป็นสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Product) หรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นออร์แกนิกและปราศจากสารเคมีนั้น มีราคาสูง รวมถึงความร่วมมือจากร้านค้าต่าง ๆ ยังมีน้อย

ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มี 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ด้านราคา ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมราคาค่อนข้างแพงเมื่อเปรียบเทียบกับราคาของผลิตภัณฑ์หรือสินคารูปแบบเดียวกัน (2) ด้านช่องทางการเข้าถึงสินค้าและความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้า เนื่องจากผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นสินค้าที่ไม่ได้มีวางขายตามร้านสะดวกซื้อทั่วไป ความเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับ (3) ด้านความคงทน มีความแข็งแรง คงทนน้อย และมีการใช้งานที่ยากกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป เช่น หลอดกระดาษ ภาชนะชานอ้อย เป็นต้น และ (4) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศ

ไทยค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิศา โคคะมาย, วีรพล วีรพลางกูร (2562) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง การเผยแพร่ข่าวสารไปยังประชาชนยังไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้ผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงด้านราคาของผลิตภัณฑ์ให้มีราคาถูกลง เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อได้ รวมถึงช่องทางในการขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงประดิษฐ์คิดค้นเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงคงทน สามารถใช้งานได้ยาวนานขึ้นเพื่อลดปริมาณขยะ

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ควรประชาสัมพันธ์เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและกระตุ้นให้เกิดกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้และความตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมผ่านช่องทางที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาผ่านสื่อโซเชียล เช่น Facebook Instagram และ Twitter ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

เว็บไซต์

BBC NEWS ไทย. (17 ตุลาคม 2565). โควิด 19 : สถานการณ์ขยะในกรุงเทพฯ เป็นอย่างไรในช่วงล็อกดาวน์. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-52817608>

The 101.World. (17 ตุลาคม 2565). Shoptimism : ทำไมคนยังซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยแม้เศรษฐกิจฝืดเคือง. สืบค้นจาก <https://www.the101.world/shoptimism/>

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (17 ตุลาคม 2565). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐. สืบค้นจาก <http://nsc.nesdc.go.th/ns/>

ราชกิจจานุเบกษา

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐.(2561, 13 ตุลาคม).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก.

วารสาร

พลอยระดา ภูมิ, ลภัสราดา ศรีระประที, ชุมพูนุท สงกลาง, รัชชัช นันท์, และ อัจฉราพร สมภาร. (2559). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. *วารสารวิชาการ. 8(พิเศษ)*, 389-402.

ระพีพรรณ พิริยะกุล.(2558).พฤติกรรมการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานและมาตรการส่งเสริมการบริโภค.วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ.8(3), 67-83.

สุจิตรา จงสวัสดิ์, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล, และ ปิยดา วงศ์วิวัฒน์. (2559). นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการ. 8(2)*, 50-60.

วิทยานิพนธ์

พรจิตร ภาณุสุวรรณ. (2559). *ความรู้และทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์สาธาณณสุขศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พฤษภา ลิ้มสุวรรณค์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยสีเขียว จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.
- รพีพรรณ ศรีโกคานนท์.(2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการจัดการ.
- ศิริพล เจริญวิจิตร, และศุภมณฑา สุภานันท์. (2558). .การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและปัจจัยการสื่อสารที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของผู้บริโภค กรณีศึกษาศูนย์การค้าส่ง เดอะฮับ รังสิต จังหวัดปทุมธานี.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.
- อภิญา เกิดแสง.(2561).พฤติกรรมและความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษาดำบลหัวโพ จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย,สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน.

4 มีนาคม 2566

ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์